

nekaj storiti, ko bi le vedel. kako bi mu do živega mogel priti.

Župan: Le pogledite malo okolo sebe, kaj vidite?

Kmetovalec: No, dolg drog pa na njem skrivljeno železo.

Župan: S tem orodjem zelo lahko z dreves potegnemo zalege gosenice zlatoritke, drevesnega belina, glogovega zavijača in drugih metuljev, čijih nedorasle gosenice se zapredajo po vejicah. Sicer pa ne vidim v svojem sadovnjaku nikjer goseničjih zaleg, bržčas zato ne, ker sem jih vsako zimo marljivo trebil od l. 1868. dalje, ko je obveljala dotična deželjska postava.

Kmetovalec: Čemu so pa te le ščeti iz jeklenega žičja (drata)?

Župan: Te so posebne vrednosti. Poprej so s strgačami drevesom skorjo strgali, škodovali jim, pa vendar niso povsod goseničjim zalegam po razpoklinah mogli do živega. Z novimi ščetmi se pa vse delo prav dobro opravlja. Starejša drevesa treba poprej z milnico ali z lugom namočiti, da se jim mah in lišaji laže odpravijo. Jajčka metulja zavijača so kakor prstan nabrana okolo posameznih vejic ter se ne dajo lahko strebiti. Treba torej vejico odrezati.

Kmetovalec: Drugega orodja ni treba?

Župan: To orodje, katero vidite, zadostuje zoper najhujše škodljivce sadnemu drevju. Pozneje treba seveda še drugih pomočkov.

Kmetovalec: Smem li zopet priti, gospod župan?

Župan: Slobodno, kolikokrat le hočete.

Nekaj o hranitvi sadja.

Ljudje semtertja tožijo: „Letos ne velja sadje nič, o božiči so bila moja najlepša jabolka uže nagnila.“

Zopet drugi: „Moje sadje je uže velo in suho.“ Tretji mrmra: „Moje sadje se je navzelo neprijetnega okusa, nihče ga ne kupi.“

Tako bodo ljudje vsako leto tožili, če se ne izpametujejo in ne popuste nekaterih starih navad ter se poprimejo novega načina sadje hraniti. Ta način je zelo priprost, kakor bi ga natura sama bila zaukazala. Najprvo je, da sadje o pravem času potrgamo. Zastonj je sveži sad hraniti, če ni dozorel. Nezreli sad začne kmalu v peškah gniti, uvene in se skrči v majhen klopčič. Nadalje moramo sadje opazno trgati, najbolje z roko. Res je, nekaterim trdnim zimskim jabolkom ne škoduje. Drugače pa je zastran žlahtnih, sočnatih jabolk in hrušek. Njim škoduje najmanjše obtolčenje. Ob najneznatnejši rani, katere še s prostim očesom ne opazimo, začne goba rasti, t. j. sad začne gniti.

Zatem treba sad lepo razvrstiti in vsa slabejša, od črva navrtana jabolka itd. odbrati ter jih pustiti 14 dni, da se izhlape. Potem šele jih spravimo v shrambo. In to je najvažnejše delo. Shramba bodi le srednje suha

ter v njej enakomerna temperatura 1—5° R. Zakaj nam jabolka po sobah ne ostajajo dolgo čvrsta? Prav zato ne, ker so ali presušne, ali pretople, ali se temperatura po njih prepogosto izpremenjava: kajti v presušenih sobah sad prehitro uvene in se skrči, v pretopilih rado gnije, v premrzlih pa zmrne. Veliko boljše sadne shrambe so kleti, zlasti če so dovolj globoke in če je v dnu pesek ali ilovica, ki vode ne propušča.

Sedaj moramo še skrbeti, da ne bode v kleti pretoplo, premokro in nič prepriha; kajti to troje je največ krivo, da se tudi po kletih sad ne ohrani. Tudi drugih takšnih reči, ki gnijlobo pospešujejo, ne smemo v kleti imeti. Niso pa sadjarji vsi enih misli, je li v kleti boljše sad prosto po deskah razložiti ali ga v sode vložiti. Po deskah razpoloženo sadje moremo vsak čas pregledovati in gnilo odbirati, v sodih pa se dalje ohrani sadež, ker ne moreta svetloba in zrak toliko vplivati.

Kdor po razloženem načinu ravna, ta bo sadje skoraj celo leto ohranil sveže in sočnato ali za domačo porabo ali za prodaj. Tako lahko pričaka cene, ki je dvakrat, trikrat, petkrat večja nego jeseni. Marsikteri sadjar, ki je modro hranil po razloženem načinu sadje, postal je ščasoma bogat mož.

Razne reči.

* Šparglje moreš po zimi imeti, ako tako le ravnaš: V kleti naspi do 1 $\frac{c}{m}$ na debelo gnoja in listja ter naspi na to 20 $\frac{c}{m}$ dobre prsti. Na prst postavi štiri- do petletne špargljeve rastline, in jih 25 $\frac{c}{m}$ visoko z zemljo zaspi. Ker te rastline ne poganjajo močno, moraš jih precej na gosto saditi. Zemljo poškopri, če treba, z gorko vodo, in pridelal bodeš prav finih špargljev, kateri postanejo, ker rasto v temini, zelo dolgi.

* Naj li trnje po podlogah za rože odstranimo? Za rože je bolje, ako ostane trnje, ker so gole podloge občutljivejše proti mrazu in vetrovom. To pa prihaja od tod, ker trnje odstranimo s silo in zato poškodujemo manj ali bolj tudi lubad. Ako pa trnje odpade samo, ali če je odstranimo tako z nožem, da ga ostane še nekaj po deblu, pa nima to nobenih slabih nasledkov, marveč je s takimi podlogami potem pripravneje ravnati.

* Da ne odpadejo cvetni popki rastlinam v sobi ali v cvetličnjaku, moraš večkrat poškopiti tudi listje z vodo, katera nadomestuje prepotrebno roso. Cvetlice na mrzlem oknu poškopri z mlačno vodo. Na ta način ohraniš rastline čvrste, in cveto ti obilo.

* Da ti okna v hlevih ne zmrznejo, potresi mokra, kakeršna so vedno v hlevih, z drobno stolčeno soljo. Solna voda zmrzne še le ob hudem mrazu, kakeršnega navadno ni pri nas.